

Tytuł:	Internet: pozytyw i negatywy		
Grupa docelowa:	Rodzice uczniów szkół ponadgimnazjalnych		
Autor:	Paulina Piasecka, Collegium Civitas		
Cele:	<ul style="list-style-type: none"> • Rodzic rozumie ideę światowej Sieci wraz z niesionymi przez nią korzyściami i zagrożeniami • Rodzic rozumie potrzebę współuczestnictwa (na zaproszenie) w życiu dziecka także w cyberprzestrzeni • Rodzic posiada wiedzę na temat zagrożeń w cyberprzestrzeni, na które narażeni są uczniowie w wieku ponadgimnazjalnym, • Rodzic zna zasady postępowania w przypadku cyberprzemocy oraz mechanizmy powstawania tego zjawiska, • Rodzic rozumie zagrożenia związane z przenoszeniem do Sieci kolejnych obszarów życia, potrafi przekazać dziecku wiedzę o zagrożeniach dotyczących przyszłości (np. w kontekście udostępniania i niszczenia własnego wizerunku) • Rodzic zna źródła z materiałami edukacyjnymi związanymi z e-zagrożeniami oraz posiada wiedzę gdzie szukać pomocy w sytuacji wystąpienia e-zagrożeń z którymi nie jest w stanie poradzić sobie samodzielnie, • Rodzic zna podstawowe sposoby technicznej ochrony przed współczesnymi e-zagrożeniami. 		
Przebieg zajęć:			
Kolejne kroki	forma/metody pracy	czas	potrzebne/sugerowane materiały

<p>1. Wprowadzenie w tematykę i integracja grupy</p> <p>Trener przedstawia szczegółowo cele spotkania. Omawia zasady związane z realizacją zajęć.</p>	Metoda podająca	5 min.	
<p>2. Czym jest cyberprzestrzeń w kontekście społecznym: jak inny jest świat cyfrowy od „analogowego”?</p> <p>Trener prosi rodziców o wskazanie różnic i podobieństw. Metodą „burzy mózgów” tworzy dwie równoległe listy, próbując pokazać, że świat Sieci jest jednocześnie inny (anonimowość, brak odpowiedzialności, łatwość padnięcia ofiarą ataku), i podobny (komunikacja, różnorodność zagrożeń, interakcja ze światem w różnych jego wymiarach – od indywidualnego do „administracyjnego”: e-administracja, bankowość itp.).</p> <p>Wskazanie przenoszenia działań w Sieci na „realną” przyszłość nastolatków: współczesny pracodawca sprawdzi pracownika w sieciach społecznościowych – kompromitujące zdjęcia, aktywności i poglądy mogą wpływać na przyszłość zatrudnienia. Podobnie może stać się w wypadku przyszłego partnera.</p> <p>Trener uświadamia rodzicom, na ile różnych sposobów tworzy się „uloty informacji” – analiza zawartości danych przesyłanych przez urządzenia mobilne w odniesieniu do tekstów „co wie o Tobie Twój telefon?”, „co wie o Tobie google?”</p> <p>Dla trenera: http://cyfrowa-wyprawka.org/lekcja/co-wie-o-tobie-twoj-telefon http://www.spidersweb.pl/2015/01/jak-sprawdzic-co-google-o-mnie-wie.html</p>	Burza mózgów	12 min.	<p>tablica, markery, flipchart lub kreda</p> <p>Do przekazania / przesłania:</p> <p>1. tekst “My, dzieci sieci” Piotra Czerskiego: http://pokazywarka.pl/pm1pgl/</p> <p>2. https://www.youtube.com/watch?v=XMcr2-Ke3I4 film zatytułowany jest „Cyberprzemoc”, ale odnosi się raczej nie nieracjonalnego i ryzykownego korzystania z Sieci w ogóle</p>

http://natemat.pl/120005,masz-swiadomosc-jak-duzo-wie-o-tobie-twoj-wlasny-smartfon-nie-to-mozesz-sie-zdziwic			
<p>3. Cyberprzemoc</p> <p>Trener przedstawia najważniejsze zagadnienia związane z cyberprzemocą. Przedstawia podstawowy mechanizm przeciwdziałania cyberprzemocy (łatwość poniżania, dyskredytowania i szykanowania w warunkach anonimowości i braku potrzeby, konfrontacji z ofiarą oko w oko; kompromitujące czy poniżające materiały są dostępne w krótkim czasie dla wielu osób i pozostają w sieci na zawsze, jako kopie na wielu komputerach, nawet po ustaleniu i ukaraniu sprawcy); uświadamia rodzicom potrzebę rozmawiania z młodzieżą i uświadomienia jej, że może się zwrócić po pomoc:</p> <p>STOP: uświadomienie rodzicom, że dzieci są nie tylko ofiarami, ale i sprawcami cyberprzemocy, że zmiana zaczyna się nie tylko od „samoobrony”, ale i świadomości cudzej krzywdy</p> <p>BLOKUJ: wskazanie, że większość portali / stron internetowych posiada mechanizm moderowania, oparty jednak na indywidualnych zgłoszeniach; poprawa świadomości co do ustawień prywatności i możliwości zgłoszenia automatycznego zagrożenia</p> <p>POWIEDZ: potrzeba zrozumienia, że cyberprzemoc zaczyna się w grupach rówieśniczych często posiadających więzy także w „realu”; uświadomienie rodzicom możliwości współpracy ze szkołą w rozwiązywaniu problemów</p>	Metoda podająca	8 min.	<p>Więcej na ten temat: http://www.cyberprzemoc.pl/, zwłaszcza materiały edukacyjne</p> <p>Do przekazania / przesłania „Jak reagować na cyberprzemoc. Poradnik dla szkół”</p> <p>www.kuratorium.lodz.pl/data/other/poradnik-jak_reagowac_na_cyberprzemoc.pdf</p>
<p>4. Podstawy bezpieczeństwa w Internecie: zasady bezpieczeństwa „personalnego”</p> <p>- zasady bezpiecznego korzystania z Internetu (na podstawie treści „Rodzinny podręcznik bezpieczeństwa internetowego. Praktyczne porady dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu” Symantec): należy zwrócić uwagę na</p>	Metoda podająca i konwersacyjna	10 min.	<p>Zasady bezpieczeństwa „personalnego” – załącznik nr 2</p> <p>Podręcznik bezpieczeństwa w Internecie (Symantec) – załącznik nr 2</p>

<p>kwestie bezpieczeństwa operacji finansowych w Sieci, prywatności i ochrony danych oraz racjonalnego korzystania z portali społecznościowych – zarówno pod kątem ochrony wizerunku, jak i danych osobowych).</p>			
<p>5. Dodatkowa wiedza Wskazanie dodatkowych, poszerzających kontekst źródeł, zarówno na portalach typu youtube, jak i baz wiedzy: - wskazanie najważniejszych treści zawartych w „Podręczniku bezpieczeństwa Symantec” - https://www.youtube.com/watch?v=XH6MEbuvihE („Na zawsze” o prywatności i cyberprzemocy) - http://www.cyberprzemoc.pl/ (baza wiedzy nie tylko o cyberprzemocy, ale i innych zagrożeniach w ramach programu „Safer Internet”) https://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/</p>	<p>Metoda podająca</p>	<p>5 min.</p>	
<p>6. Podsumowanie i ewaluacja Zapytaj: - jaka część (i czy w ogóle) spotkania była zaskakująca / zupełnie nowa? - jakich treści zabrakło? - czy zamierza Pan / Pani pogłębiać wiedzę o zagrożeniach i ich przeciwdziałaniu, a jeśli tak – czy ma Pan / Pani świadomość, gdzie szukać wsparcia?</p>	<p>metoda konwersacyjna</p>	<p>5 min.</p>	
<p>Uwagi/alternatywy:</p>			
<p>Projekt prowadzi: </p>	<p>Partner Projektu: </p>	<p>Patronat honorowy: </p>	<p>Dofinansowano ze środków: </p>

Załącznik 1

Źródło: <http://www.saferinternet.pl/pl/zasady-bezpieczenstwa>

Jak być bezpiecznym w Internecie

Zasady bezpieczeństwa!

1. Zanim dołączysz

Kontakty z ludźmi na portalach społecznościowych, podobnie jak kontakty z ludźmi w świecie rzeczywistym, rządzą się pewnymi zasadami. Zastanów się w jaki sposób działa portal zanim utworzysz na nim swój profil. Przede wszystkim zainteresuj się jaki poziom prywatności gwarantuje Ci dany portal. Informacji tego typu szukaj w regulaminie, który powinien jasno określać zasady twojego uczestnictwa w serwisie.

2. Prywatność

Kontroluj dostęp do Twoich danych i innych informacji, które umieszczasz w swoim profilu. Bezpieczny portal społecznościowy powinien pozwolić Ci nadać sobie taki status prywatności, który zagwarantuje, że informacje o Tobie będą dostępne tylko dla znajomych, których świadomie dodałeś/aś do swojej listy. Pamiętaj też, że Twoje hasło to Twój sekret.

3. Informacje o mnie

Zamieszczając informacje o sobie pamiętaj, że potencjalnie każdy może je zobaczyć. Dbaj o to, żeby nie ujawniać swoich danych osobowych. Stwórz bezpieczny Nick, który nie zdradzi Twojej prawdziwej tożsamości. Sieć daje nam możliwość bycia kimś innymi niż w codziennym życiu.

Znaj jednak swoje granice tej zabawy - myśl jak się prezentujesz.

4. Zdjęcia

Zastanów się dobrze zanim zamieścisz w Sieci swoje zdjęcia, które mogą być użyte, przez innych użytkowników Sieci, w sposób jakiego byś sobie nie życzył/a lub skopiowane do miejsca, w którym byś ich nie zamieścił/a. Jeżeli już na pewno chcesz zamieścić swoje zdjęcia w Internecie ustaw taki status prywatności, który zagwarantuje Ci bezpieczeństwo.

5. Kontakty z innymi

Bądź czujny/a w kontaktach z osobami znanymi wyłącznie Sieci. Flirt z nieznanym/ą może być dobrą zabawą, ale może też mieć niebezpieczne konsekwencje. W Sieci ludzie często udają kogoś kim nie są ukrywając w ten sposób swoje prawdziwe intencje. Bądź bardzo ostrożny/a, jeżeli nowy internetowy „przyjaciel” chce się z Tobą spotkać w realu. Jeżeli zdecydujesz się na spotkanie, spotkaj się w miejscu publicznym (centrum handlowym czy w ruchliwej kawiarni) a na spotkanie pójdź z kimś, komu ufasz. Powiedz o planowanym spotkaniu odpowiedzialnej osobie dorosłej.

6. Odpowiedzialność za informacje

Jeżeli piszesz coś w Internecie będąc pod wpływem silnych emocji, przeczytaj to dwa razy.

Daj sobie czas żeby się uspokoić i sprawdź czy to, co planujesz wysłać jest tego warte.

Pamiętaj także, że czasem szkoła, rodzice lub pracodawcy mają możliwość monitorowania Twojej korespondencji i Twoich działań w Sieci.

Dlatego, w Sieci, nie pisz nigdy czegoś, czego nie napisałbyś/abyś na kartce pocztowej, którą nie tylko bezpośredni adresat może przeczytać.

Pamiętaj też, że ludzie przesyłają dalej, upubliczniając wiadomości. Sam/a także zawsze patrz, co przesyłasz dalej. Nie ujawniaj danych innych osób – nie przysyłaj dalej cudzych maili i nie podawaj w Sieci danych innej osoby bez jej zgody.

7. Szanuj innych

Bądź miły/a dla innych w Sieci. Zastanów się czy adresat życzyłby sobie zobaczyć taki wpis i czy Ty powiedziałbyś/abyś lub pokazał/a to samo podczas spotkania twarzą w twarz?

Poczucie humoru, poglądy i zasady innych ludzi bywają różne także w Sieci. Respektuj innych w Internecie, a jeżeli kogoś urazisz znajdź metodę, żeby sprawę wyjaśnić i go przeprosić.

Jeżeli ktoś Ciebie obraża myśląc, że zrobiłeś/aś coś niemilego celowo – zamiast dać się ponieść emocjom, spróbuj wyjaśnić, że to nie było celowe, że to wynik nieporozumienia.

8. Działaj mądrze

Ktoś Cię prowokuje? Nie daj mu satysfakcji. Zazwyczaj jest to metoda na zwrócenie na siebie uwagi, jeżeli takiego kogoś zignorujesz prawdopodobnie da Ci spokój.

9. Pomoc

Masz prawo do godności w Internecie. Jeżeli jesteś atakowany/a, ktoś Cię straszy lub grozi Ci działaj w swojej obronie. Zgłoś fakt cyberprzemocy odpowiednim instytucjom (szkoła, policja, helpline.org.pl – 0-800-100-100) i osobom, które mogą Ci udzielić pomocy: rodzice, psycholog szkolny, nauczyciel. Razem szybko i skutecznie rozwiążecie problem.

10. Pamiętaj o realu

Internet jest fajny, ale nie zapominaj o realnym świecie. Kontroluj to, ile czasu spędzasz w Sieci.

Dbaj o kontakty z ludźmi w świecie rzeczywistym. Nawet mając pięciuset znajomych na portalu społecznościowym możesz czuć się samotnym/a. Nic nie zastąpi prawdziwych znajomości.